

شوک حسابرسی در اروپا

مترجم: حلیمه رحمانی

قانونی پارلمان اروپا است. عنوان میزگرد "آینده حسابرسی: پیش به سوی شفافیت، کیفیت و استقلال بیشتر" بود. اعضای شرکت‌کننده میزگرد شامل نمایندگان از سرمایه‌گذاران، سهامداران، جوامع مدیران و تجارت، و هم‌چنین پارلمان اروپا، کمیسیون اروپا، هیأت تدوین استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان‌بخشی (IAASB)، سازمان بازارها و اوراق بهادار اروپا (ESMA) بودند. در میان ۲۰۰ عضو شرکت‌کننده در میزگرد، از اعضای حرفه‌ای حسابرسی نیز افرادی حضور داشتند.

سه اصل اصلاحات

در این میزگرد، کریم سجاد اشاره به این موضوع کرد که: "گزارش بنده فلسفه‌ی روشنی را دنبال می‌کند. در طراحی یک نظام مقرراتی برای حسابرسی باید بیشترین توجه به کیفیت، شفافیت و استقلال حسابرسی معطوف شود. پس از رسوایی‌های سال ۲۰۰۸، باید اعتماد سرمایه‌گذاران را که به دنبال حسابرسی با کیفیت‌تر،

پرداخته شد. کمیسیون اروپا معتقد است که ارتقای استقلال و رقابت سالم، و اجبار به پیروی از استانداردها در حوزه‌ی حسابرسی، عوامل اصلی در بازگرداندن اعتماد سلب شده از حرفه‌ی حسابرسی محسوب می‌شوند. حسابرسی با ارتقای عوامل شفافیت، پاسخگویی، و مدیریت مالی کارآمد، نقش اساسی در حرفه ایفا می‌کند. هیأت اجرایی کمیسیون اروپا معتقد است که اعتماد ذی‌نفعان به حسابرسی صورت‌های مالی جزء سازنده رقابت‌پذیری و رشد حرفه محسوب می‌شود.

باتوجه به این موضوع، و به منظور شفاف‌سازی و تقویت نقش حسابرس، هیأت اجرایی کمیسیون اروپا در نوامبر ۲۰۱۱ یک بسته‌ی قانونی منتشر کرد. در این بسته‌ی قانونی، مقررات جدید درخصوص الزامات خاص برای حسابرسی مؤسسات عام‌المنفعه (PIES) و رهنمود حسابرسی قانونی به‌روزی ارائه شده است.

میزبان این میزگرد سجاد کریم بود که یکی از اعضای پارلمان اروپا و گزارشگر مباحث حسابرسی در کمیته‌ی امور

با توجه به این که مذاکرات در مورد انجام اصلاحات در حسابرسی، در اتحادیه اروپا وارد مرحله‌ی حساسی شده است، در این گزارش خلاصه‌ای از مباحث مطرح شده در نشست اخیر انجمن حسابداران رسمی (ACCA) در پارلمان اروپا ارائه شده است.

درخصوص این موضوع که هرگونه اصلاحات در حسابرسی باید شفافیت و کیفیت را ارتقا بخشد، اجماع همگانی وجود دارد. این موضوع به حذف فاصله‌ی موجود بین آنچه که انجمن‌های مدیران حسابرسان باید انجام می‌دادند و آنچه که ذی‌نفعان و شهروندان معتقدند باید در فرایند حسابرسی مدنظر قرار گرفته می‌شد، کمک می‌کند. با این حال دیدگاه‌های مختلفی در مورد ابزارهای مناسب برای حسابرسی مؤثرتر و مربوطتر در قرن ۲۱، خصوصاً در حوزه استقلال و ساختار بازار حسابرسی، وجود دارد. در میزگرد مشترکی که اخیراً بین انجمن حسابداران رسمی (ACCA) و ائتلاف اروپایی انجمن‌های مدیران (ecoDa) در پارلمان اروپا در بروکسل برگزار شد، به این گونه مسائل

افزایش ارزش حسابرسی‌های قانونی، و رقابت بیشتر در بازار هستند، دوباره جلب نمود.

با وجود اطلاعات بیشتر و شناخت نسبت به بازار حسابرسی که فرصت تازه‌ای برای تقویت آن فراهم شده است، من نیز انتظار دارم شاهد مشارکت بیشتر سهامداران و سرمایه‌گذاران در مورد آنچه که از حسابرس انتظار دارند، باشم، چرا که آنها در جایگاه بهتری برای ارزیابی و ارائه‌ی پیشنهاد در این خصوص قرار دارند.

ناتالی برگر سرپرست واحد حسابرسی کمیسیون اروپا افزود: "کمیسیون اروپا از کریم سجاد بسیار تشکر می‌کند که فرصتی برای اصلاحات آتی حرفه‌ی حسابرسی فراهم کرده است. به راستی وی گوشزد کرد که وضع موجود مناسب نیست. در حال حاضر ما همگی بر اهداف شفاف‌سازی نقش حسابرسان و تقویت استقلال حسابرس توافق داریم. حسابرسان یک نقش اجتماعی ایفا می‌کنند. بهبود کیفیت حسابرسی منجر به بهبود بازار می‌شود و عامل اصلی افزایش اعتماد به حسابرسان در ارتقای دستیابی به ثبات مالی خواهد شد."

سرمایه‌گذاران و سهامداران به نبود شفافیت بسیار معترض هستند و اذعان دارند که آن‌ها از یافته‌ها و فرایندهای حسابرسی غافل شده‌اند. اکثریت اعضا درخصوص پیشنهادات سجاد کریم که در راستای بهبود اطلاع‌رسانی و گزارشگری حسابرس است، توافق نظر دارند. آنها از "پروژه‌ی گزارشگری حسابرس" که در مورد نظارت بیشتر و تقویت نقش کمیته‌های حسابرسی است و توسط IAASB انجام شده است، استقبال کردند. با این حال پروتکل از ائتلاف اروپایی انجمن‌های مدیران هشدار داد که: "گسترش نقش کمیته‌ی حسابرسی باید با وظایف متنوع حاکمیت شرکتی در موقعیت‌های مختلف سازگاری داشته باشد و نباید منجر به برهم زدن بدون توجیه رویه‌های حاکمیت شرکتی فعلی گردد."

وی هم‌چنین یادآور شد که این مسئله ضرورت دارد که نهادهای حرفه‌ای تحت نظارت نهادهای با صلاحیت به فعالیت‌های حرفه‌ای خود ادامه دهند. این نهادها در باب قضاوت نسبت به میزان تفویض اختیار به نهادهای حرفه‌ای در بهترین جایگاه بوده و به میزان کافی صلاحیت دارند.

مباحث به طور خاص بر ساختار بازار و مسئله‌ی استقلال متمرکز بود. کریم پیشنهاد کرد که اصل چرخش اجباری (حسابرسان) همان‌طور که در پیشنهادات هیأت اجرایی کمیسیون اروپا مطرح شده است، رعایت شود. هدف این اصل جلوگیری از آشنایی بیش از حد حسابرسان و شرکت است، اما سجاد پیشنهاد کرد که به جای این که طبق این اصل دوره‌ی چرخش ۶ ساله باشد، این دوره بهتر است ۲۵ ساله باشد تا از ایجاد هزینه‌های اضافی نیز جلوگیری شود.

حسابرسی اتحادیه اروپا	حسابرسی اتحادیه اروپا
۱۵ اکتبر ۲۰۱۲: ارائه‌ی گزارش اولیه گزارشگر بخش حسابرسی کمیته امور پولی و اقتصادی (ECON)، سجاد کریم.	پیشنهادهای اولیه‌ای در خصوص انجام تغییرات در حوزه‌های زیر توسط شورا و پارلمان اروپا مطرح شده است:
۷ نوامبر ۲۰۱۲: پایان فرصت زمانی اعضای پارلمان اروپا برای ارسال اصلاحات نسبت به گزارش سجاد کریم.	• چرخش اجباری موسسات حسابرسی با حداکثر دوره‌ی ۶ ساله (با برخی موارد استثنا). در مورد حسابرسیهای مشترک یک دوره‌ی ۹ ساله پیشنهاد شده است.
۸ نوامبر ۲۰۱۲: نتیجه‌گیری نهایی در مورد گزارش فوق و شروع مذاکرات با شورا. انتظار می‌رود در سه ماه اول ۲۰۱۳، توافق سیاسی در این خصوص حاصل شود.	• موسسات عام‌المنفعه باید دارای روش‌های شفاف و دقیقی برای انتخاب حسابرس جدید، همراه با همکاری نزدیک کمیته حسابرسی، داشته باشند.
	• موسسات حسابرسی از ارائه خدمات غیرحسابرسی به صاحبکاران خود منع شده‌اند.
	• شرکت‌های کوچک و متوسط مجاز به پیروی از استانداردها، به‌صورت نسبی، هستند.

قانونی در دسامبر اعلام شود.

پیشنهادهای از طریق مقررات جدید و اصلاحات رهنمود حسابرسی قانونی فعلی، معرفی خواهد شد. این مقررات حاوی الزامات خاصی در مورد موسسات عام‌المنفعه بوده و پس از تصویب، بلافاصله در سطح کل اتحادیه‌ی اروپا اجباری می‌شود. تغییرات موسسات کوچک را تحت‌تاثیر قرار داده و توسط اعضا اجرا خواهد شد که نتیجه‌ی این امر ایجاد انعطاف‌پذیری بیشتر خواهد بود.

اجرای بلادرنگ

مقررات بر حسابرسی بانک‌ها، نهادهای مالی، شرکت‌های بورسی (مؤسسات عام‌المنفعه) تأثیرگذار است. قانون پس از تصویب، بلافاصله در تمام اروپا اجرا خواهد شد و از این‌رو باعث انعطاف‌پذیری بیشتر خواهد شد.

سو آلوند مدیر فنی انجمن حسابداران رسمی، این‌طور نتیجه‌گیری می‌کند که: "سطح بالای آگاهی سخنران‌ها، نماینده‌ها و طرح مباحث در چنین سطح حساسی از فرایند اطلاعات حسابرسی مایه‌ی خرسندی بود. هرچند که برخی تضاد آرا وجود داشت، اما در بسیاری از حوزه‌ها مثل نقش انتقادی کمیته حسابرسی در انتصاب حسابرس و استقلال آن، و نیاز به گزارشگری شفاف‌تر و آگاهی‌دهنده‌تر حسابرس اجماع نظر حاصل شده بود. با توجه به اینکه مذاکرات در مورد انجام اصلاحات حسابرسی، با هدف دستیابی افزایش کیفیت حسابرسی و جلب اعتماد عمومی، به مرحله‌ی حساسی رسیده است، ما مشتاقانه منتظر همکاری با کریم سجاد و بسیاری از ذی‌نفعان دیگری هستیم تا به این ترتیب در این راستا گام برداشته باشیم."

منبع

http://issuu.com/accaglobal_publications/docs/ab_int_nov12_comp?mode=window&pageNumber=18

حلیمه رحمانی - کارشناس ارشد مدیریت تدوین
استانداردهای سازمان حسابرسی